

Minnesanteckningar Skärgårdsrådet 17 februari

Tid: den 17 februari 14.00 – 16.30

Plats: Digitalt via teams samt i Häverösalen Norrtälje kommun

Närvarande:

Lotta Lindblad Söderman (M), **ordförande**

Per Lodenius (C), **ledamot**

Olle Jansson (S), **ledamot**

Benjamin Råd Vaher, **Näringsliv- och etableringschef**

Torkel Andersson, **Utvecklingstrateg**

Ida-Maria Olofsson, **Näringslivssamordnare**

Jan Paymer, **biträdande avfallschef Norrtälje vatten och avfall**

Erik Klockare, **Markförvaltare**

Agneta Gustavsson, **Skärgårdshandlarna**

Ann-Gret Andersson, **Rådmansö-Frötuna företagarförening** Lars

Berglund, **Blidö-Frötuna Skärgårdsförening**

Bosse Gesslein, **Löparö**

Nils Rex, **Gräskö (digitalt)**

Per Ericsson, **Tjockö**

Thomas Andersson, **Arholma**

1 Mötet öppnas

Ordförande Lotta Lindblad-Söderman (M) hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

2 Föregående minnesanteckningar

Godkändes och lades till handlingarna.

3 Statusläge, Inkomna ärenden/frågor

Sista passbåten till Tjockö är indragen. Det är en regional fråga. Motivet har varit att det är för få som reser, men de som reser får det problematiskt. Kontakt kommer tas med berörda parter.

3.1 Räfsnäs

3.1.1 Laddstolpar

Erik Klockare har sett över möjligheten för laddstolpar vid Räfsnäs hamn. Om de kommer få bygga i Räfsnäs (ärendet ligger nu hos mark- och miljödomstolen) då är tanken att tillsätta laddstolpar. Systemet kommer fungera som så att man anmäler den tid man ska stå vid en laddstolpe, när man åker därifrån kommer bilen att vara laddad.

- Laddstationer kommer även ingå i arbetet med bryggplanen.
- Norrtälje energi arbetar med översikt för laddstolpar.

Synpunkt från skärgårdsrådet: det behövs även el till båtar.

3.1.2 Toaletter

Jan Paymer informerar avseende att en av två toaletter alltid är öppen i Räfsnäs, dock hade någon av misstag låst båda toaletterna en tid nu i år men det är åter öppnat när man fick vetskap om det.

Hur det ska vara framöver med dessa toaletter är en fråga för kommunen, inte Norrtälje vatten och avfall.

3.2 Bryggplan

Torkel Andersson redovisar nuläget med bryggplanen. Idag samverkar Näringsliv- och etableringsavdelningen tillsammans med Mark- och exploateringsavdelningen för att ta fram ett förslag till politiken inför en kommande revidering. Torkel Andersson ställde en fråga till representanter i skärgårdsrådet om någon frivilligt kan tänka sig att ställa upp i arbetet med bryggplanen. Det noteras vid sidan vilka som kommer att delta.

23 mars kommer ett förslag att gå upp till kommunstyrelsens arbetsutskott avseende vad en revidering/uppdatering av bryggplanen ska innehålla.

3.3 Sophämtningen i skärgården

Jan Paymer informerar avseende sophämtning och grovsopor i skärgården. Norrtälje vatten och avfall ser över nya platser för gemensamma behållare där boende i skärgården kan välja att lämna sitt säckavfall i stället för ute vid sin fastighet. Det ska vara platser där många har sin hemmahamn på samma sätt som i Bromskär. Den som väljer det här alternativet får då hämtning året runt i stället för en begränsad tid och med en begränsad vikt som man har ute vid sin fastighet.

3.4 Grovsopor

ÅVC-färjan är inte i drift men den belastar inte heller avfallstaxan, däremot ser man nu på annan alternativ hämtning i storsäck. Tanken är då att det blir tre olika storlekar som man kan beställa och få hämtad med krantömmande båt på tillgängliga hämtplatser. Detta insamlingssystem kör man i andra delar av Stockholms skärgård. Det blir då en betaltjänst men som alla i skärgården kan nyttja i stället för en begränsad del som ÅVC-färjan besökte. Räfsnäs kommer användas för omlastning tills vidare men förhoppningsvis kan vi i framtiden även använda oss av Kapellskär. Förhoppningen är att denna tjänst ska vara i gång till sommaren.

Här kan ni läsa mer: [Hämtning av grovavfall i storsäck från småhus på fastlandet. \(nvaa.se\)](https://nvaa.se)

3.5 Paketprojekt

Frågan kommer att tas upp vid nästa skärgårdsråd.

4 Informationer från kommunen

4.1 Markinventering

Erik Klockare har tagit fram en aktuell förteckning över kommunens fastigheter och även analys. Den delas separat med ledamöter i skärgårdsrådet. Generellt ska den mark som kommunen inte använder gå till försäljning.

Kommunens markinnehav samt möjligheten att förvärva och byta mark är en förutsättning för att Norrtälje kommun ska kunna utvecklas. Det är viktigt att kommunen har rådighet över mark för att kunna styra samhällsutvecklingen.

Genom att öka kommunens markinnehav, vilket ger förutsättningar för att aktivt arbeta med markanvisningar, kan kommunen genom kommande markanvisningar öka rådigheten gällande utvecklingen genom att, i större utsträckning, sätta villkor för ny bebyggelse.

Enligt bostadsförsörjningsstrategin för Norrtälje kommun (antagen av kommunfullmäktige 2017) ska kommunen från 2018 och framåt bygga minst 1 000 bostäder per år.

Analysen utgår från att 700 av dessa bostäder tillkommer inom Norrtälje stad och närområde. De övriga 300 bostäderna fördelas mellan andra större orter i kommunen enligt nedan.

Utvecklingsbar skogsbruksmark för bostadsändamål – totalt innehav av inom hela Norrtälje kommun cirka 405 hektar. Utvecklingsbar jordbruksmark för bostadsändamål – totalt innehav inom hela Norrtälje kommun cirka 71 hektar.

Frågor angående kommunens inriktning för kommunal mark kom upp under mötet. Ledamöterna i skärgårdsrådet uppmanas att se igenom utskickat material avseende kommunal mark och därefter inkomma med frågor.

4.2 Drönarprojekt

Drönarprojektet ska undersöka godsleverans med drönare som en ny transportmetod att ta itu med utmaningar som leverans av paket och god i landsbygd och skärgård, utmaningar som projektet syftar till är leveranstid och transportutsläpp – särskilt i skärgården där vattentransporter behövs.

Projektet kommer att genomföra pilotstudier tillsammans med ICAX och Norrtälje kommun på en fem kilometer lång sträcka från Gräddö på fastlandet till ön Tjockö och undersöka lösningens genomförbarhet, implementeringsutmaningar, användaracceptans och effekter på transporters utsläppt.

Målet med drönarleveranser är att öka servicejämligheten och tillgängligheten, minska utsläppen samt minska klimatpåverkan.

Tanken är att en veckas pilotstudie kommer att utföras tillsammans med boende på öarna under sommaren, se särskild tidsplan i presentationen.

Ida-Maria Olofsson kommer att kalla till ett möte mellan Tjocköbutiken och drivande av projektet.

4.3 Lokal utvecklingspeng

Den 31 januari 2021 utlystes lokal utvecklingspeng i Norrtälje kommun. Föreningar och organisationer med goda idéer för att utveckla landsbygden, dess unika fördelar och dess behov ska kunna söka medel från kommunen. Den lokala utvecklingspengen för landsbygd och skärgård ska stimulera tillkomst av lokala utvecklingsgrupper. Syftet är att förbättra dialog, delaktighet och lokal demokrati samt bättre ta till vara den utvecklingskraft som finns inom lokalt förankrat utvecklingsarbete.

Du och din förening kan ansöka fram till den 1 april i år. En enskild lokal utvecklingsgrupp kan erhålla ett engångsbelopp på 10 000 kronor för start av grupp eller framtagande av utvecklingsplan. För platsutveckling, idéstöd och projekt är det maximala beloppet som delas ut 100 000 kronor. För förstudier är bidraget maximalt 30 000 kronor.

Läs mer här: [Lokal utvecklingspeng för landsbygd och skärgård \(norrtalje.se\)](https://www.norrtalje.se/lokal-utvecklingspeng-for-landsbygd-och-skargard)

Ansök här: [Ansökan om lokal utvecklingspeng \(norrtalje.se\)](https://www.norrtalje.se/ansokan-om-lokal-utvecklingspeng)

4.4 Landsbygdsriksdag

Landsbygdsriksdagen är Riksorganisationen Hela Sveriges ska levas största evenemang och en av Europas största mötesplatser för lokal utveckling och landsbygdsfrågor. Programmet för landsbygdsriksdagen består av lokala resor som visar upp den lokala utvecklingen på platser i länet, seminarium, debatter, workshops och partiledardebatter. Detta år är det dessutom valår vilket gör det extra viktigt att lyfta landsbygdsfrågorna.

Delegation från landsbygdsrådet och skärgårdsrådet deltar aktivt på landsbygdsriksdagen tillsammans med tjänstepersoner och politisk representant för att representera Norrtälje kommun. Delegationen åker med uppdrag från kommunen att hämta inspiration och kunskap till hur vi i vår egen kommun kan arbeta med att säkra landsbygdsfrågornas perspektiv och aspekter i samhällsutvecklingen.

Syftet med att kommunen skickar en delegation till landsbygdsriksdagen är även att för omvärlden visa det stora engagemang och ansvarstagande som Norrtälje kommun försöker uppmuntra för att uppnå i dessa frågor.

Landsbygdsriksdagen är en konferens som på olika sätt belyser och lyfter fram de utmaningar som finns på landsbygden. Det finns många goda exempel på framgångsrika modeller och lösningar att inspireras av.

Fråga har gått ut till skärgårdsrådet om någon skulle vara intresserad av att delta på landsbygdsriksdagen. Kommunen kommer ha möjlighet att skicka en delegation med uppdrag från kommunen att delta på landsbygdsriksdagen. Representanter bör inkomma med svar senast **måndag den 21 februari**.

4.5 Kontaktuppgifter till hemsidan

Ida-Maria Olofsson frågar rådets ledamöter om godkännande att lägga deras kontaktuppgifter på Norrtälje kommuns hemsida. Alla som deltar på rådet den 17 februari godkänner att vi får dela deras uppgifter på Norrtälje kommuns hemsida.

5 Dialog: uppföljning av handlingsplanen

Under skärgårdsrådet den 2 december genomfördes en avstämningsdialog kring ett urval av åtgärder fokuserade på skärgården och som ingår i handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsprogrammet. Dialogen inleddes med en kort presentation för handlingsplanen som arbetades fram ur Norrtälje kommuns landsbygds- och skärgårdsprogram. Vid detta skärgårdsråd den 17 februari fortsattes dialogen.

Syftet med dialogen är att representanter från rådet tillsammans med representanter från kommunens förtroendevalda och tjänstepersoner gemensamt för en dialog kring handlingsplanens åtgärder som fokuserar på skärgården och gemensamt diskuterar hur kommunen framgent bör arbeta med prioritering/revidering av åtgärderna i handlingsplanen.

Dialogen fokuserade på tre teman med tillhörande frågor:

Upplevelse och turism

- Vad tycker skärgårdsrådet att en kommunal handlingsplan för att uppfylla destinationsstrategin borde innehålla?
- Behövs det fler boendemöjligheter i skärgården, hur och vad?
- Alla natur- och kulturvärden som finns i skärgården, hur och vad ska marknadsföras?

Kultur och fritid

- Förutsättningar för att öka kulturutbudet i skärgården?

Lokal utveckling

- Hur få fler föreningar i skärgården att söka LUP?
- Kärnöarna har via "från ö till ö" gjort en form av lokala utvecklingsplaner? Hur har det gått?

Under skärgårdsrådet den 17 februari fördes dialog med fokus på temat för **upplevelse och turism**. Näringsliv- och etablering arbetar för närvarande med att ta fram en handlingsplan för besöksnäingsstrategi i Roslagen därför var det av extra vikt att vi fick in synpunkter från ledamöter i frågan. Denna dialog kommer att fortsätta och vi kommer framöver att bjuda in till workshop. Kärnöarnas roll och planer kommer diskuteras nästa möte 17 mars.

Nedan följer tankar som kom upp under dialogen:

Vad ska en handlingsplan innehålla?

- För en fungerande dagturism behövs en fungerande infrastruktur. Det behövs fler parkeringar.
- Vi behöver arbeta med skyltar. Skylt nere i hamnen. Var finns badstränder? Vart kan jag åka? Hur hittar jag?
- Digital information.
- Hållbar turism som går hand i hand med bofast befolkning. Turismen får inte ske på bekostnad av bofast befolkning.
- Identifiera – var är det lämpligt att ha rörlig turism?
- Vilka stöd kan ges till besöksnäringen?
- Lyfta skärgården – mera båtplatser.
- Arbeta för förlängd säsong.

Boendemöjligheter

- Korttidsboenden
- Vandrarhem
- Uthyrning av stugor
- Information och kunskap om bygglov, strandskydd, uthyrning – samlad information för all uthyrning.

Marknadsföring

- Naturreservat: Norröra, Saltkråkan, Svartlöga, Furusund, Linkudden med flera.
- Mathantverk.

6 Ö-rapportering

- Per Ericsson, Tjockö

På Tjockö är det lugnt. Flyttat ut ett par till fritidshus samt två nya bofasta. Vattenfall har grävt ner kablar men det har ändå varit strömavbrott. Problem med kajen i Räfsnäs, halt. Behöver beaktas vid ombyggnationen. Oro inför transporten.

- Ann-Gret Andersson, Söderarm

Söderarm lever och har klarat pandemin. Företagarföreningen har jobbat med Räfsnäs hamn och bryggplanen + Gräddö och kommunens mark.

- Agneta Gustavsson, Skärgårdshandlarna

På Tjockö kan man se att efter bokslut så har pandemin bidragit till ett lyckosamt resultat. Många har upptäckt att det inte är så mycket dyrare. Bofasta handlar mer.

- Tomas Andersson, Arholma

Allt jättebra. Vattenfall har grävt ström. Pilotprojekt med battericontainrar, självförsörjda på el. pilotprojekt vattenfall.

- Nils Rex, Gräskö

Allt jättebra.

7 Övriga frågor

- Skärgårdens trafikantförening

Skärgårdens trafikantförening, har försökt komma i kontakt med Norrtälje kommun utan att lyckats. 20 augusti har de skickat ett ärende: KC 180–016.

Det är bra om kommunen och trafikantföreningen har dialog. Trafikantföreningen kommer att bli kallade till skärgårdsrådet nästa gång, 17 mars. Norrtälje kommun har haft en dålig kommunikation med trafikförvaltningen. Men nu har man lagt en struktur för framtida kontakter och dialog. Skärgårdens trafikantförening önskar även minnesanteckningar från vårt lokala skärgårdsråd.

- Skolskjuts

Idag går trafik från Tjockö 7.35, framme i Räfsnäs 7.45. 7.50 går bussen från Räfsnäs till Rådmansö skola och är fram 8.05. Total restid: 30 minuter.

På eftermiddagen går bussen från Rådmansö skola 15.00- och är framme i Räfsnäs 15.15 från Räfsnäs går båten till Tjockö ångbåtsbrygga 15.18, och man är framme på Tjockö 15.22. Total restid: 22 minuter.

För varje barn som är i behov av skolskjuts behöver man göra en ansökan, ansökan handläggs därefter individuellt utefter barn.

Idag finns ett verksamhetsuppdrag för barn- och skola att genomföra en översyn av riktlinjerna. I de riktlinjer som finns idag är det något otydligt och framkommer vad kommunen "bör" göra men i en uppdaterad variant ska det framgå mer tydligt vad kommunen "ska" göra.

Riktlinjer: [riktlinjer-for-skolskjuts-i-grundskolan.pdf \(norrtalje.se\)](https://www.norrtalje.se/riktlinjer-for-skolskjuts-i-grundskolan.pdf)

Här kan du ansöka om skolskjuts: [Skolskjuts, ansökan \(norrtalje.se\)](https://www.norrtalje.se/skolskjuts-ansokan)

- Bredband

Under Regionala skärgårdsrådet redovisades följande:

- Tillgång till bredband idag
- Bredbandsstödet 2021
- Bredbandsstödet 2022

Målet för 2020 var att 95% av alla hushåll och företag ska ha tillgång till uppkoppling på minst 100/Mbit/s. I Region Stockholm nådde man 94,5%. Målet inom den nationella bredbandsstrategin 2025 är att 98% av alla hushåll och

företag ska ha närhet till uppkoppling på minst 1 Gbit/s. Under 2020 hade 98,3& det i Region Stockholm.

Andelen uppkopplade hushåll (100 Mbit) på landsbygden är drygt 39 %. Andelen hushåll i absolut närhet till bredband som medger 1 Gbit/s är knappt 53 %.

Stockholms län fick störst tilldelning av bredbandsstödet 2021, Norrtälje och Värmdö fick störst del av potten och majoriteten var fritidshus.

Bredbandsstödet 2022:

1,3 miljarder – tillkommit mer medel

Förändringar:

- Fritidshusen får en mindre betydande roll
- Projekt måste innehålla minst en byggnad som är hushåll eller arbetsställe
- Konsekvens för Stockholms län och för skärgården?
 - o Gör det svårare att få stöd till skärgårdsprojekt.

Enligt uppdatering från bredbandssamordnare i Norrtälje kommun har Norrtälje kommun erhållit cirka 87 707 729 kronor från PTS i bredbandsstöd under 2021.

8 Avslutning

Nästa möte: 17 mars